

Initiatiefvoorstel: krachtens artikel 78 van de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, zoals gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38), ingediend d.d. 18 oktober 2023 door A. Gajadien, lid van De Nationale Assemblée, houdende nadere wijziging van de Inkomstenbelasting 1922 (G.B. 1921 no. 112, geldende tekst G.B. 1960 no. 84, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2022 no. 150).

Paramaribo, 18 oktober 2023

De initiatiefnemer:

A. Gajadien

Aan: De Nationale Assemblée

DE NATIONALE ASSEMBLEE	
Ingek.	18 oktober 20 23
Agenda no.	1061/23
Verwezen	
Naar	

**WET van 2023,
houdende nadere wijziging van
de Inkomstenbelasting 1922
(G.B. 1921 no. 112, geldende tekst G.B. 1960
no. 84, zoals laatstelijk gewijzigd bij
S.B. 2022 no. 150).**

ONTWERP

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat het wenselijk is de Inkomstenbelasting 1922 (G.B. 1921 no. 112, geldende tekst G.B. 1960 no. 84, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2022 no. 150) nader te wijzigen;

Heeft, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, de Staatsraad gehoord, bekrachtigd de onderstaande wet:

ARTIKEL I

In de Inkomstenbelasting 1922 (G.B. 1921 no. 112, geldende tekst G.B. 1960 no. 84, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2022 no. 150) wordt de volgende wijziging aangebracht:

A. In artikel 9 wordt na onderdeel d een nieuw onderdeel e toegevoegd luidende als volgt:

e. Ten aanzien van in Suriname wonende natuurlijke personen de opbrengsten als bedoeld in artikel 3 van de Wet Dividendbelasting 1973, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 1984 no. 109, die zij ontvangen van binnen Suriname gevestigde naamloze vennootschappen, commanditaire vennootschappen op aandelen en andere vennootschappen, welke kapitaal geheel of ten dele in aandelen is en hun winst voor meer dan 75% behalen uit de bedrijfsactiviteiten.

ARTIKEL II

1. Deze wet wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
2. Zij treedt in werking met ingang van 1 januari 2024.
3. De Minister van Financiën en Planning is belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de ... . 2023.

CHANDRIKAPERSAD SANTOKHI.

**WET van.....2023,
houdende nadere wijziging van
de Inkomstenbelasting 1922
(G.B. 1921 no. 112, geldende tekst G.B. 1960
no. 84, zoals laatstelijk gewijzigd
bij S.B. 2022 no. 150).**

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen

Ondernemen vereist durf. Een ondernemer neemt verschillende risico's om met zijn arbeid en kapitaal iets tot stand te brengen en te behouden. Ook uitbreiding van bestaande ondernemersactiviteiten behoort tot het ondernemen. Gedurende dit proces neemt de ondernemer verschillende investeringsbeslissingen. Immers, zonder investeringen blijft het "ondernemen" slechts een gedachtespinsel. Niet alleen voor de ondernemer is het nemen van een investeringsbeslissing ingrijpend, maar ook voor de gehele samenleving. Doordat ondernemers ondernemen, draait onze economie en creëert deze werkgelegenheid, met alle positieve spin-off van dien.

In diverse publicaties wordt aangegeven dat met name de midden- en kleine bedrijven de ruggengraat van de economie vormen. Dit wordt ook vaak door beleidsmakers bevestigd. Indien er door deze midden- en kleine bedrijven niet wordt geïnvesteerd, stagneert de ontwikkeling van de samenleving. Door de investeringen overbrugt de ondernemer de bestaande situatie naar de gewenste situatie in zijn ondernemingsactiviteiten. In de tijd waarin wij nu leven is innovatie erg bepalend voor het bestaansrecht van een onderneming. Daarom is het dus belangrijk voor de ondernemer om continu te investeren.

Om te ondernemen is een goed investerings- en vestigingsklimaat, één van de basisvoorwaarden. De regering dient vanuit deze gedachte een gezond investerings- en vestigingsklimaat te creëren. Dit kunnen zij doen door voor bepaalde sectoren specifieke stimuleringsmaatregelen in te voeren of het geven van prikkels om de investeerder te ondersteunen. Daarnaast dient de overheid te zorgen voor andere randvoorwaarden, zoals het beschikbaar stellen van gronden, zorgdragen voor een optimaal veilige omgeving, een goed functionerend rechtssysteem, goede infrastructuur, eenvoudige vergunningenbeleid, toegang tot de kapitaalmarkt en dienend in de dienstverlening naar ondernemers toe. Dit laatste is in de Surinaamse omgeving niet eenvoudig.

Waar staat Suriname als het gaat om de omstandigheden waaronder ondernemers moeten ondernemen? Om die vraag te beantwoorden is het goed om na te gaan hoe met name personen of instituten buiten Suriname ons ondernemersklimaat beoordelen. De Wereldbank heeft in 2020 de "Ease of Doing Business" gepubliceerd. Suriname staat op plaats 162 van de 190 landen. Deze score geeft meer dan voldoende redenen om te stellen dat Suriname vele uitdagingen heeft om het investerings- en vestigingsklimaat te verbeteren.

De kapitaalmarkt is in Suriname voor velen niet erg toegankelijk. Aan de andere kant beschikken naar schatting particulieren over veel liquiditeiten, die onbenut buiten het economisch verkeer blijven, omdat in hun perceptie geen bevredigend rendement kan worden gehaald uit hun liquiditeiten. Het is algemeen bekend dat het rendement op sparen minimaal is. Door particulieren en ondernemers, die een eenmanszaak drijven en over liquide zijn, te prikkelen om te beleggen in vennootschappen die actief zijn in bepaalde sectoren, wordt de economie gestimuleerd en hebben de particulieren uiteindelijk een hoger rendement

Met de invoering van de Investeringswet 2001 is toen een goede aanzet gegeven om het vestigingsklimaat van Suriname te verbeteren. Echter, het instituut dat voor een effectieve uitvoering van deze wet moet zorgdragen, heeft tot nu toe niet gefunctioneerd. Met de wijziging van artikel 9 van de Wet Inkomstenbelasting 1922 wordt beoogd

om wederom een aanzet te geven om enkele specifieke stimuleringsmaatregelen te introduceren en particulieren en ondernemers te prikkelen om te beleggen in bepaalde sectoren door het beschikbaar stellen van durfkapitaal.

De wetwijziging voldoet ook op het technische en juridische vlak aan de volgende voorwaarden:

1. duidelijkheid: de wijziging is zoveel als mogelijk ondubbelzinnig geformuleerd en is van rechtswege van toepassing. Speciale procedures voor toepassing van deze wijziging is derhalve niet nodig en is eenvoudig en transparant;
2. rechtszekerheid: het voorstel biedt rechtszekerheid aan iedereen omdat het in de wet in formele zin is opgenomen. De uitvoerende instantie van de Wet Inkomstenbelasting 1922 behoeft alleen te toetsen of de opbrengsten zijn verkregen van de vennootschappen die in de wet zijn genoemd. Hierbij is geen ruimte om bij de beoordeling subjectieve en niet in de wet gestelde eisen op te werpen.
3. Uitvoerbaar: de maatregelen zijn eenvoudig uitvoerbaar. In samenhang met hetgeen in onderdeel 1 en 2 is gesteld is de uitvoering van deze maatregel administratief eenvoudig van opzet, omdat voor belastingplichtigen geen extra administratieve last ontstaan. De controle op de naleving van de wettelijke vereisten is eenvoudig en moet in evenwicht zijn met de perceptiekosten.

Budgettair

De budgettaire gevolgen voor de staatskas is bij invoering van deze wijziging minimaal. Op basis van de cijfers ontleent aan de begroting van 2023 en de jaarverslagen van Staatsolie Maatschappij Suriname N.V. blijkt dat de dividendbelasting – exclusief Staatsolie Maatschappij Suriname N.V.- niet eens 1% van de totale belastingontvangsten bedraagt.

Bedragen X 1.000.000	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Begroting	Begroting
Totaal directe belastingen	2.190,00	2.543,40	2.928,40	6.759,70	6.995,52	7.887,90
Totaal indirecte belastingen	1.952,40	2.173,20	2.203,30	3.989,30	4.389,76	9.757,75
Totaal belastingontvangsten	4.142,40	4.716,60	5.131,70	10.749,00	11.385,28	17.645,65
Totaal Dividendbelasting	9,00	5,50	8,10	4,80	4,80	5,99
Dividendontvangsten Staatsolie	376,25	443,68	338,11	710,93	3.324,25	
In % van totale belasting	0,22%	0,12%	0,16%	0,04%	0,04%	0,03%
In % directe belastingen	0,41%	0,22%	0,28%	0,07%	0,07%	0,08%

Artikelsgewijs

Aan artikel 9 Wet Inkomstenbelasting wordt een nieuw onderdeel (e) toegevoegd, en luidt nu als volgt:

Als inkomen of deel van het inkomen wordt niet beschouwd:

- a. ten aanzien van minderjarigen, hetgeen zij van hun ouders voor onderhoud en opvoeding genieten of hetgeen hun in de vorm van een lijfrente of andere periodieke uitkering door hun ouders is toegekend;

- b. het aandeel in de winst van coöperatieve verenigingen, dat door de leden naar de maatstaf van de door hen bestede som wordt genoten, mits het doel der vereniging niet met het bedrijf of beroep harer leden in verband staat;
- c. het aandeel in de winst van verzekeringsmaatschappijen, dat door de verzekerden als zodanig wordt genoten;
- d. winst, ontstaan enkel door speculatie in fondsen of goederen anders dan in de uitoefening van een bedrijf;
- e. ten aanzien van in Suriname wonende natuurlijke personen de opbrengsten van artikel 3 van de Wet Dividendbelasting 1973, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 1984 no 109, die zij ontvangen van binnen Suriname gevestigde naamloze vennootschappen, commanditaire vennootschappen op aandelen en andere vennootschappen, welker kapitaal geheel of ten dele in aandelen is en hun winst voor meer dan 75% behalen uit de bedrijfsactiviteiten.

Op de positieve omschrijving van het inkomen in de hoofdstuk II van de Wet Inkomstenbelasting 1922 bevat artikel 9 een tweede reeks, waarin die opbrengsten behandeld worden welk niet als deel van het inkomen moeten worden beschouwd. Belastingplichtigen behoeven derhalve deze opbrengsten niet aan te geven en hoeven ook niet te bewijzen dat deze opbrengsten niet tot het inkomen behoren. Dit omdat dit rechtstreeks uit de wettekst voortvloeit. Indien de Inspecteur meent dat deze door belastingplichtige niet opgegeven opbrengsten wel tot de belaste opbrengsten behoren, dan dient de inspecteur bewijzen aan te dragen, waaruit moet blijken dat de opbrengsten niet onder de werking van artikel 9 vallen.

De opbrengsten die vallen onder onderdeel e zijn de opbrengsten die in artikel 3 van de Wet Dividendbelasting 1973 zijn genoemd en deze zijn:

- a. onmiddellijke of middellijke uitdelingen van winst, onder welke naam of in welke vorm ook gedaan;
  - b. hetgeen bij liquidatie op aandelen wordt uitgekeerd boven het gemiddeld op de desbetreffende aandelen gestorte kapitaal;
  - c. de nominale waarde van aandelen uitgereikt aan aandeelhouders, voor zover niet blijkt dat storting heeft plaatsgevonden of zal plaatsvinden; bijschrijving op aandelen wordt met uitreiking van aandelen gelijkgesteld;
  - d. gehele of gedeeltelijke teruggave van hetgeen op aandelen is gestort, indien en voor zover er zuivere winst is, tenzij tevoren het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap die de teruggave doet, door wijziging van de akte van oprichting dienovereenkomstig is verminderd;
  - e. hetgeen wordt uitgekeerd op winstbewijzen, daaronder begrepen hetgeen wordt genoten ter gelegenheid van afkoop of inkoop daarvan;
  - f. rente van obligaties waarop tevens uitdelingen kunnen geschieden, welke hetzij van de winst, of hetzij van de uitdelingen van de winst afhankelijk zijn.
2. Niet in geld genoten opbrengst wordt in aanmerking genomen naar de waarde welke daaraan in het economisch verkeer kan worden toegekend.

Daarnaast is de eis dat de uitkerende vennootschap hun winsten voor minimaal 75% moeten halen uit de sectoren landbouw, veeteelt, visserij, aquacultuur, mijnbouw, bosbouw, toerisme, inrichting en exploitatie van casino's, industrie, handel, bouwnijverheid, dienstverlening en beroepsvervoerdividenduitkeringen. Met deze eis is aansluiting gezocht bij de Investeringswet 2001. De uitleg die in de Investeringswet 2001 is gegeven aan deze sectoren, is ook hier van toepassing. De uitkerende vennootschappen dienen ook binnen Suriname gevestigd te zijn. Met deze eis wordt beoogd de surinamer te prikkelen om meer in Surinaams vennootschappen te investeren en tevens het rendement op particuliere beleggingen te verhogen.

Artikel 9 letter e geldt bovendien alleen voor binnen Suriname wonende natuurlijke personen. De keuze om deze bepaling alleen voor binnenlandse natuurlijke personen te doen gelden, is uit praktische overweging en de beheerbaarheid van de uitvoering van deze bepaling. Hiermee wordt ook voorkomen dat het beginsel van heffen bij de bron wordt uitgehold en via Suriname de grondslag voor de heffing wordt verschoven naar laag belastende jurisdicties. Voor binnen Suriname gevestigde lichamen geldt artikel 25 van de Wet Inkomstenbelasting 1922.

Door de werking van deze bepaling behoren de winstuitkering aan deze lichamen niet tot de winst en vallen buiten de belastingheffing. Pas wanneer deze vennootschappen dividend uitkeren aan een Natuurlijke personen wordt de inkomstenbelasting bij deze natuurlijke persoon geheven. Door nu de opbrengsten in onderdeel e van artikel 9 niet tot het inkomen te rekenen, vindt er een gelijkschakeling plaats tussen de belastingplichtige natuurlijke personen en lichamen. Kortom, de ongelijkheid tussen natuurlijke personen en lichamen in de inkomstenbelasting bij winstuitkeringen wordt door de invoering van artikel 9 onderdeel e weggenomen en tevens wordt de economische dubbele belasting geëlimineerd. Daarnaast vindt er een gelijkschakeling in behandeling plaats met de belastingplichtigen die op grond van de Petroleumwet 1990 en de Delfstoffenovereenkomst vrijgesteld zijn van dividendbelasting.

De overige vruchten van kapitaal zoals vermeld in artikel 6 van de Wet Inkomstenbelasting 1922 blijven belast.

Met deze wijzigingen wordt in de Wet Dividendbelasting 1973 ook wijziging doorgevoerd. Deze wijzigingen moeten in samenhang worden doorgevoerd en dienen als geheel te worden gezien aan maatregelen die ten grondslag liggen aan het initiatief om het ondernemers- en investeringsklimaat in Suriname te verbeteren.

Paramaribo, 18 oktober 2023

De initiatiefnemer:

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping, scribbled lines that form a complex, abstract shape.

A. Gajadien